

بهینه‌سازی طراحی چند موضوعی یک ماهاواره بر بازگشت‌پذیر انعطاف‌پذیر تحت عدم قطعیت مبتنی بر قابلیت اطمینان

مطهره مجتبی (دانشجوی کارشناسی ارشد)

محسن فتحی جگرکنی*

دانشکده‌ی هندسی هواپیما، دانشگاه صنعتی شریف

مهمشی مکانیک شریف (نیار ۳۶۰) دری ۴۰، شماره ۱، ص ۶۲-۷۶، پژوهشی

در این پژوهش، مسئله بهینه‌سازی طراحی چند موضوعی یک ماهاواره بر انعطاف‌پذیر بازگشت‌پذیر فرمول شده است. هدف ارائه یک ساختار طراحی مناسب به منظور طراحی نامعین و بهینه مسیر تحت قید کنترلی - سازه‌ای و ضخامت بهینه پوسته و عایق با توجه به معیارهای طراحی سازه انعطاف‌پذیر به‌گونه‌ای است که طرح نهایی قابلیت دستیابی به قابلیت اطمینان مطلوب را داشته باشد. در این طرح، برای مدل‌سازی آیروالاستیک به عنوان نوآوری از مدل تیر برنولی - اوپلر و اصل دالامبر در تحلیل سازه برای مدل استاتیکی استفاده شده است. ساختار تحلیل قابلیت اطمینان سری و الگوریتم فرابکاری رنگیک با مرتب‌سازی غیرمغلوب به عملت ابعاد مسئله و پیچیدگی قید غیرخطی نامعین انتخاب شده است. ارزیابی نتایج بهینه‌سازی مسئله معین، کاهش ۷۵ درصدی هزینه محاسباتی در تعداد فراخوانی تابع هدف در مقایسه با الگوریتم گرادیان پایه را نشان می‌دهد.

واژگان کلیدی: آیروالاستیک، بهینه‌سازی طراحی چند موضوعی، تقریب قابلیت اطمینان، طراحی مبتنی بر قابلیت اطمینان، ماهاواره بر انعطاف‌پذیر، ماهاواره بر بازگشت‌پذیر به جو، مدل‌سازی عدم قطعیت.

۱. مقدمه

سوق داده شدند. با کمک این روش‌ها می‌توان بهینه‌ترین طرح‌های ممکن را با درنظرگیری تمام چرخه عمر یک وسیله از طراحی مفهومی تا عملیاتی کردن و فرایند استفاده مجدد، ایجاد کرد.^[۱] یکی از موضوعات مهم در این رویکرد، نزدیک کردن حداقل شرایط طراحی به شرایط واقعی است. به طور ذاتی، جسم در فاز عملیاتی خود با مقدار زیادی عدم قطعیت مواجه خواهد بود. این عدم قطعیت‌ها می‌توانند از سیستم، محیط و شرایط عملیاتی نشأت گرفته شده باشند. یک راه مقابله با عدم قطعیت‌های موجود در چرخ عمر یک سیستم، شناسایی عدم قطعیت در پارامترهای مدل (منشأ عدم قطعیت) و طراحی سیستم تحت این عدم قطعیت‌ها است. این روش تحت عنوان طراحی نامعین شناخته می‌شود و به معنای مدل‌سازی ریاضی عدم قطعیت از طریق شناسایی دقیق آن است.^[۲]

علاوه بر عدم قطعیت، انتخاب ساختار طراحی در سیستم‌های پیچیده مانند ماهاواره بر از نظر زمان، هزینه و همگرایی نیز چالش اصلی طراحان است. مسئله طراحی سیستم‌های مهندسی مانند ماهاواره‌ها، عموماً به طراحی موضوعات مختلف

با توسعه فناوری‌های پیشرفته در زمینه کنترل و هدایت از سویی و نگاه رقابتی از سوی دیگر از طریق ایجاد طرح‌هایی با هزینه کمتر، قابلیت اطمینان و انعطاف‌پذیری عملیاتی بیشتر، به تهایی برتری مفهوم «قابل استفاده مجدد» را به خوبی نشان می‌دهد. در واقع، استفاده مجدد از پرتابگرهای قابل استفاده مجدد، مفهوم امیدوارکننده‌ای برای الزامات به همین دلیل، پرتابگرهای قابل استفاده مجدد، مفهوم امیدوارکننده‌ای برای الزامات جدید هستند.^[۳]

در حالت کلی، در طراحی پیکارچه یک پرتابگر در فاز طراحی مفهومی، حداقل پنج حوزه آیروالاستیک، سازه، مسیر، حرارت آیروالاستیک و بهینه‌سازی دخیل هستند. برای طراحی دقیق‌تر، مواردی مانند اثرات انعطاف‌پذیری، پیشرانش و سیستم کنترل به موارد فوق اضافه می‌شوند. به منظور ایجاد طرح‌هایی با معیارها و موضوعات ذکر شده که اغلب در آنها تناقض دیده می‌شود؛ طراحان به سمت روش‌های طراحی جدیدی

* نویسنده مسئول

تاریخ: دریافت ۱۱/۱/۱۴۰۱، اصلاحیه ۹/۴/۱۴۰۲، پذیرش ۲۵/۴/۱۴۰۲.

استناد به این مقاله:

مجتبی، مطهره، و فتحی جگرکنی، محسن، ۱۴۰۳. بهینه‌سازی طراحی چند موضوعی یک ماهاواره بر بازگشت‌پذیر انعطاف‌پذیر تحت عدم قطعیت مبتنی بر قابلیت اطمینان. مهندسی مکانیک شریف، ۱۴۰، صص. ۷۴-۶۱.

DOI:10.24200/J40.2023.61713.1667

معایب دیگر این رویکرد است. در رویکرد طراحی نامعین، عدم قطعیت با استفاده از روش‌های مختلف مدل‌سازی و انتشار آن در سیستم بررسی می‌شود. مزیت اصلی این روش، کاهش هزینه و ریسک طراحی و امکان مقاوم‌سازی و اندازه‌گیری قابلیت اطمینان طرح است.

۱.۲. مسئله بهینه‌سازی طراحی نامعین مبتنی بر قابلیت اطمینان
 طراحی نامعین به منظور پوشش نواقص طراحی سنتی در برخورد با عدم قطعیت‌ها توسعه پیدا کرده است. در این رویکرد، عدم قطعیت‌های موجود در متغیرها و یا پارامترهای مسئله پس از شناسایی به‌کمک روش‌های مختلف مدل‌سازی می‌شوند. به همین جهت، هزینه طراحی تنها در نواحی شکست برای دستیابی به معیار طراحی (مقاوم و یا قابلیت اطمینان) افزایش می‌یابد. به عبارت دیگر، هیچگونه طراحی غیرضروری بجز در برخی نواحی نیاز نیست. هدف از فرمولاسیون مسئله RBDO، یافتن شناس شکست براساس مدهای شکست با استفاده از روش‌ها و تئوری‌های مختلف است. در تئوری احتمالات متغیرهای عدم قطعیت دار تحت عنوان متغیر اتفاقی، تعریف و اطلاعات آماری مورد نیاز برای توصیف ریاضی آنها به‌طور معمول توسط نمونه‌برداری بدست می‌آید. اما به‌منظور مدل‌سازی و حل مسائل کاربردی از جمله تقریب قابلیت اطمینان، روش‌های تقریبی مانند روش‌های مبتنی بر محتمل‌ترین نقطه^۳ توسعه پیدا کرده‌اند.

روش محتمل‌ترین نقطه برای تقریب قابلیت اطمینان از تقریب تابع مد نظر در فضای گویی استاندارد بهره می‌برد. با انتقال تابع قید به این فضا، توزیع احتمالی متغیرها به فرم زیر استاندارد تبدیل می‌شود. در این حالت کمترین فاصله تقریب خطی $g(x) = g_0 + g_1(x)$ (مرز شکست در قید) تا مبدأ مختصات بیانگر محتمل‌ترین نقطه شکست و یا به‌طور اصطلاح، شاخص قابلیت اطمینان β است. در نتیجه، مسئله استاندارد RBDO با استفاده از روابط ۱ و ۲ فرمول‌بندی می‌شود. این مسئله شامل یک حلقه بهینه‌سازی اصلی به‌منظور بهینه‌سازی تابع عملکرد و برآورده کردن قیود معین مطابق رابطه ۱ و یک حلقه تقریب قابلیت اطمینان مطابق رابطه ۲ به‌منظور تبدیل قید سخت به قید نرم خواهد بود. در این رابطه بردار متغیرهای قید در فضای گویی استاندارد است.^[۴]

$$\min f(d, X, P)$$

S.T :

$$\beta_j(d, X, P) \geq \beta_{tj} \quad j = 1, 2, \dots, N_R \quad (1)$$

$$G_k^s(d, P) \leq 0 \quad k = 1, 2, \dots, N_S$$

$$\beta = \min \sqrt{u u^T} \quad (2)$$

S.T : $G = 0$

در رابطه فوق، P ، d و X به ترتیب پارامترهای طراحی، متغیرهای معین و متغیرهای عدم قطعیت دار مسئله هستند. G_k^s قید معین k/lk و β شاخص قابلیت اطمینان قید سخت زام را نشان می‌دهد که از حلقه تخمین قابلیت اطمینان در هر تکرار به‌دست می‌آید. برای حل این مسئله، دو رویکرد کلی توسعه داده شده است. رویکرد شاخص قابلیت اطمینان:^۳ در این رویکرد، قابلیت اطمینان مطلوب توسط طرح انتخاب می‌شود. این مسئله همان فرم استاندارد RBDO است. RIA بخارتر ایجاد تکینگی در انحراف معیار نزدیک صفر از پایداری محاسباتی برخوردار نیست و این موضوع موجب توسعه روش اندازه‌گیری عملکرد شد.^[۵] رویکرد اندازه‌گیری عملکرد:^۴ رویکرد این روش براساس کارایی محاسباتی یک

به معنی زیرسیستم‌های متقاوت مانند طراحی سازه، طراحی سیستم پیشران و ... تقسیم می‌شود. عدم توانایی روش‌های طراحی موجود در بیان ریاضی مناسب و قابل قبول برای تعاملات میان موضوعات و تکیه بالا بر داده‌های تجربی، انگیزه توسعه روش‌های طراحی چندموضعی برایه خودکار نمودن^۱ فرایند طراحی را فراهم نمود. رویکرد بهینه‌سازی طراحی چندموضعی^۲ با ساختار مناسب در تفکیک، مدل‌سازی و ارزیابی سیستم با لحاظ کردن تأثیر متقابل روابط موضوعی، موجب بهبود مشکل زمان و هزینه در طراحی سیستم‌های پیچیده می‌شود. ساختارهای بهینه‌سازی چندموضعی مبتنی بر قابلیت اطمینان به عنوان یکی از بهینه‌ترین ساختارهای طراحی سیستم‌های مدرن از منظر هزینه محاسباتی و عملکرد هستند.^[۶]

۱. اهداف و نوآوری

این پژوهش به دنبال ارائه ساختاری بهینه برای مسئله طراحی تحت عدم قطعیت برای مرحله اول یک ماهواره بر در مسیر بازگشت به انسفر با در نظر گیری اثرات انعطاف‌پذیری است. در تئامی کارهای گذشته در زمینه طراحی بهینه مسیر بازگشت به انسفر به روش کنتربل بهینه، مسئله بارا به تنهایی تحت عنوان موضوع مسیر مدنظر بود. در این پژوهش با وارد کردن اثرات انعطاف‌پذیری به معادلات دینامیکی، موضوع سازه در کنار موضوع مسیر به‌منظور طراحی یکپارچه، مسئله طراحی را تشکیل می‌دهند. این انتخاب با توجه به روابط کوپل شده میان معادلات حالت و ویژگی‌های سازه‌ای استاتیکی و دینامیکی بدن انعطاف‌پذیر انجام شده است. به همین منظور نوآوری دیگر این پژوهش، حضور قیود سازه به‌منظور حفظ اینمی بدن انعطاف‌پذیر مانند تنش، کماش، حرارت جذب شده عایق و پایداری استاتیکی از طریق بهینه‌سازی ضخامت پوسته و عایق در طی پرواز مافق صوت است. در طراحی نامعین حضور عدم قطعیت‌های جدید و مرتبط به انعطاف‌پذیری مانند عدم قطعیت در فرکانس طبیعی مود خششی اول و ضریب میرابی سازه در کار عدم قطعیت‌های بحرانی در مسیر بازگشت به جو مانند عدم قطعیت در سرعت اولیه، ضریب برا و ضریب عایق مدل‌سازی شده‌اند.

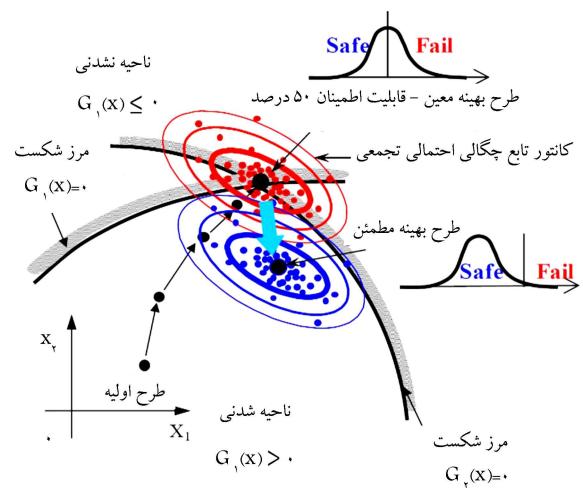
به این ترتیب، در پژوهش حاضر ابتدا به فرمول‌بندی مسئله طراحی تحت عدم قطعیت با معیار قابلیت اطمینان و همچنین ساختارهای تحلیل حلقه قابلیت اطمینان پرداخته می‌شود. سپس، ساختارهای مسئله MDO و ساختار تحلیل چندموضعی مبتنی بر قابلیت اطمینان متوالی تشریح می‌گردد. با مدل‌سازی موضوعات طراحی، محدودیت‌ها و الزامات مسئله طراحی بهویزه قیود مربوط به بازگشت‌پذیری و انعطاف‌پذیری ماهواره‌بر تعیین می‌گردد. در نهایت، مسئله طراحی نامعین فرمول‌بندی و نتایج تشریح می‌شوند.

۲. بهینه‌سازی طراحی تحت عدم قطعیت

در مسائل طراحی بهینه معین، در برخورد با عدم قطعیت‌ها و قیود سخت فعال شده (دارای عدم قطعیت)، از ضرایب اینمی و خرابی استفاده می‌شود. در این رویکرد، طراحی با اعمال ضریب بزرگ‌تر از یک در بارهای وارد شده سعی در ایجاد شرایط سختگیرانه و یا با اعمال ضریب خرابی کوچک‌تر از یک در مشخصه‌های استحکامی سعی در محدود کردن قیود دارد. این ضرایب از مسائل طراحی قبلی تعیین می‌شوند و همین موضوع می‌تواند موجب افزایش هزینه برای ضرایب دست بالا و یا احتمال شکست برای ضرایب دست پایین گردد. همچنین، محدود شدن فضای طراحی توسط ضرایب اینمی - خرابی در مسائل بزرگ با تعداد قیود بالا، از

چندموضعی را به امکان‌پذیری چندموضعی^۷، امکان‌پذیری تکموضعی^۸ و همه در یک زمان^۹ تقسیم کردند و این سه روش را روش‌های بهینه‌سازی یکپارچه نامیدند.^[۸] این روش‌ها از یک الگوریتم بهینه‌ساز در سطح سیستم به منظور بهینه‌سازی استفاده می‌کردند. برای مثال، روش AAO بدون اتکا به تحلیل موضوعی، به دنبال پاسخ بهینه کلی مسئله در سطح سیستم است. در این حالت روابط بین موضوعی توسط متغیرهای فرعی در موضوعات به کار گرفته شده و در سطح سیستم تحت قیود تساوی با مقادیر متناظر خود برابر خواهد شد. اما در روش MDF، تحلیل موضوعی در هر تکرار به صورت حل معادلات حالت پاسخ مسئله را تضمین می‌کند. در روش IDF نیز به جای تحلیل موضوعی، تخمینی از متغیرهای موضوعات دیگر که به متغیرهای کمکی معروف هستند در موضوع مدنظر استفاده می‌شوند. در نهایت از قیود تساوی به منظور همگرایی متغیرهای تخمین زده شده و مقادیر متناظر آن استفاده می‌شود.^[۹] این روش‌ها عملاً برای مسائل متوسط و بزرگ صفتی غیرقابل هستند.

در همان سال ۱۹۹۴، سایسکی و بالینک میان ساختارهای ارائه شده توسط کرم و ساختارهایی که از چندین الگوریتم بهینه‌سازی در سطح موضوعات استفاده می‌کنند و اصطلاحاً چندسطحی نامیده می‌شوند تمايز قائل شدند.^[۱۰] در این روش‌ها، علاوه بر بهینه‌سازی مستقل موضوعات، بهینه‌ساز سطح سیستم در راستای همگرایی بین موضوعات و محاسبه متغیرهای مشترک عمل می‌کند. بهینه‌سازی مشارکتی^{۱۰} در سال ۱۹۹۷ توسط بران و کروو به عنوان اولین ساختار دو سطحی معرفی شد.^[۱۱] در این روش، بهینه‌ساز در سطح سیستم تها در راستای همگرایی متغیرهای تخمین زده شده و مقدار اصلی متناظر آن عمل می‌کند. ساختار بهینه‌سازی زیرسیستم همزمان^{۱۱} نیز توسط و وزنک و همکارانش مطرح شد.^[۱۲] در این ساختار، تحلیل چندموضعی و تحلیل حساسیت به طور همزمان با ایجاد یک مدل تقریبی، به زیرسیستم‌ها اجازه می‌دهد تا برآورد تأثیر متغیرهای موضوعات دیگر بر زیرسیستم مدنظر، به طور مستقل در فرایند بهینه‌سازی سهیم باشند. بهینه‌ساز سطح سیستم در نهایت به دنبال بروزرسانی متغیرها با توجه به مدل تقریبی ایجاد شده و خروجی مسائل بهینه‌سازی زیرسیستم‌ها برای حلقه بعد خواهد بود.^[۱۳] حضور همزمان تحلیل سیستمی و تحلیل حساسیت موجب افزایش هزینه محاسباتی در این روش می‌شود و در نهایت، سیستم یکپارچه دو سطحی^{۱۲} ۱۹۹۸ توسط سایسکی مطرح شد.^[۱۴] هدف این ساختار، بهینه‌سازی موضوعی محاسبه ضریب لاگرانژ قیود هر کدام از موضوعات از طریق پیدا کردن مقدار بهینه متغیرهای محلی است. بهینه‌ساز سطح سیستم نیز با استفاده از اطلاعات به دست آمده از بهینه‌ساز موضوعی، متغیرهای مشترک (سطح سیستم) را برای حلقه بعد بروزرسانی می‌کند.^[۱۵] در این روش عدم قطعیت به مسائل طراحی، ساختارهای MDO وارد چالش جدیدی شدند. با ادغام مسئله تقریب قابلیت اطمینان با مسئله بهینه‌سازی چندموضعی، یک حلقة دورنی به مسئله طراحی اضافه می‌شود. این موضوع کارآئی MDO را به خصوص در مسائل متوسط و بزرگ تا حد زیادی تحت تأثیر قرار می‌دهد. کوچ و همکارانش^[۱۶] دو و چن^[۱۷] و سوتز و همکارانش^[۱۸] با استفاده از ساختار موازی و با استفاده از نمونه‌برداری مونت کارلو^{۱۹} توسط ساختار AAO بر اولین بار مسئله MDO مبتنی بر قابلیت اطمینان^[۲۰] را فرمول بندی کردند.^[۲۱] سوتز در پژوهش دیگری از روش مدل سطح پاسخ به علت کاهش هزینه محاسباتی نسبت به روش‌های نمونه‌برداری برای تقریب قابلیت اطمینان استفاده کرد. آگوال و همکارانش،^[۲۲] جون و همکارانش^[۲۳] و ون و همکارانش^[۲۴] با حذف تحلیل موضوعی از طریق رویکرد تحلیل و طراحی همزمان، یک ساختار دو حلقه‌ای و تک‌سطحی که در آن ارزیابی قابلیت اطمینان در حلقة داخلی با تقریب مرتبه اول

شکل ۱. مفهوم هندسی جابه‌جایی قیود در فاصله MPP

تابع پیچیده تحت قیود ساده به جای یک تابع ساده تحت قیود پیچیده (RIA) است. در این حالت حلقة تخمین قابلیت اطمینان برای قید احتمالی نام مطابق رابطه^۳ خواهد بود.^[۶] در واقع با جابه‌جا کردن تابع هدف و قید سرعت همگرایی و مقاومت به خصوص در مسائل غیرخطی به شدت افزایش می‌یابد.

$$\begin{aligned} \min G_i(u) \\ \text{S.T } \|u\| = \beta_i \end{aligned} \quad (3)$$

۲.۲. ساختارهای مسئله RBDO

در حل مسائل RBDO، دو حلقة بهینه‌سازی اصلی و تخمین قابلیت اطمینان هم‌زمان وجود دارند. این دو حلقة به یکدیگر وابسته هستند و نحوه قرار گرفتن و ترتیب حل این دو مسئله به شکل موازی یا سری در هزینه محاسباتی و سرعت همگرایی مؤثر خواهد بود. رویکرد موازی در بخش قبل تشریح شد. در این رویکرد پس از همگرایی حلقة تخمین قابلیت اطمینان، قیود احتمالی در مسئله بهینه‌سازی اصلی در این روزهایی قرار می‌گیرند. با توجه به اینکه به ازای هر قید سخت یک مسئله تخمین موردن ارزیابی قرار می‌گیرند. با اینکه به ازای هر قید سخت یک مسئله تخمین قابلیت اطمینان وجود دارد، هزینه محاسباتی برای مسائل با تعداد قیود احتمالی بالا در این روش به شدت افزایش یافته و در واقع کارایی خود را از دست می‌دهد. رویکرد سری به منظور رفع مشکل روشن‌موازی اولین بار توسط دو و چن مطرح شد.^[۷]

در این رویکرد، مسئله بهینه‌سازی به صورت معین حل شده و پس از آن برای متغیرهای بهینه ارزیابی قابلیت اطمینان انجام می‌شود. سپس، در تکرار بعد، متغیرهای عدم قطعیت دار به اندازه MPP حلقة قبل جابه‌جا می‌شوند و این فرایند تا زمانی که قیود در محدوده قابل قبول قرار گیرند، ادامه می‌یابد. در واقع، به جای اینکه به اندازه MPP از قیود سخت فاصله گرفته شود، قیود سخت به اندازه MPP مطابق شکل ۱ جابه‌جا می‌شوند. به این روش اصطلاحاً بهینه‌سازی ارزیابی قابلیت اطمینان سری گفته می‌شود.

۳. بهینه‌سازی طراحی چندموضعی مبتنی بر قابلیت اطمینان

برای اولین بار، کرم و همکارانش در سال ۱۹۹۴ ساختارهای طراحی و بهینه‌سازی

۱.۳. بهینه‌سازی طراحی چندموضعی تحت ساختار تحلیل قابلیت اطمینان سلسنه‌مراتبی

نحوه بهره‌گیری و اعمال عدم قطعیت در مسائل UMDO می‌تواند به شدت همگرایی کل مسئله را تحت تأثیر قرار دهد. این موضوع بدلیل انتشار عدم قطعیت در موضوعات و تأثیر آن در تحلیل چندموضعی و تحلیل قابلیت اطمینان است. ساختار RBMDO مشابه RBDO به دو دسته موازی و متواالی تقسیم می‌شود. ساختارهای موازی به دلیل عدم کارآیی حتی در مسائل متوسط عملاً استفاده نمی‌شوند. ساختار مسئله طراحی SMRA به حلقه‌های سلسنه‌مراتبی بهینه‌ساز اصلی و تحلیل قابلیت اطمینان تقسیم می‌شود. برای یک سیستم n موضوعی، فرایند این مسئله شامل مراحل زیر است ۱. حل مسئله MDO به صورت معین. در حلقه اول مسئله MDO به صورت معین حل شده و از حلقه دوم براساس اطلاعات حلقه قبل مسئله MDO مطابق رابطه ۴ فرمول بندی می‌شود.

$$\min_{(d_s, d_i, \mu_{x_s}^M, \mu_{x_i}^M)} f(d_s, d_i, \mu_{x_s}^M, \mu_{x_i}^M, p_i^M, y_i^M)$$

S.T :

$$\begin{aligned} G^i(d_s, d_i, \mu_{x_s}^M - s_s^{(i)}, \mu_{x_i}^M - s_i^{(i)}, y_i^{MPP(i)}, p_i^{MPP(i)^{k-1}}) &\leq 0 \\ g^i(d_s, d_i, \mu_{x_s}^M, \mu_{x_i}^M, y_i^M, p_i^M) &\leq 0 \\ y_{i^M} = y_i(d_s, d_i, \mu_{x_s}^M, \mu_{x_i}^M, y_{j_i}^M) \\ s_s^{(i)} = \mu_{x_s}^{M(i)^{k-1}} - x_s^{MPP(i)^{k-1}} \\ s_i^{(i)} = \mu_{x_i}^{M(i)^{k-1}} - x_i^{MPP(i)^{k-1}} \end{aligned} \quad (4)$$

G^i : قید سخت موضوع نام، g^i قید معین موضوع i ، y_i^M و $\mu_{x_i}^M$ به ترتیب بردار میانگین متغیرهای احتمالی مشترک و موضوع نام بوده و برای با مقادیر بهینه حلقه قبل هستند. p_i^M بردار پارامترهای احتمالی موضوع نام و برای میانگین آن است. $s_s^{(i)}$ و $s_i^{(i)}$ بردارهای جابه‌جاوی متغیرهای موضوعی و مشترک هستند. $X_S^{MPP(I)^{K-1}}$ و $X_i^{MPP(I)^{K-1}}$ و $p_i^{MPP(I)^{K-1}}$ و $y_i^{MPP(I)}$ مقادیر به دست آمده از تحلیل قابلیت اطمینان حلقه I هستند.

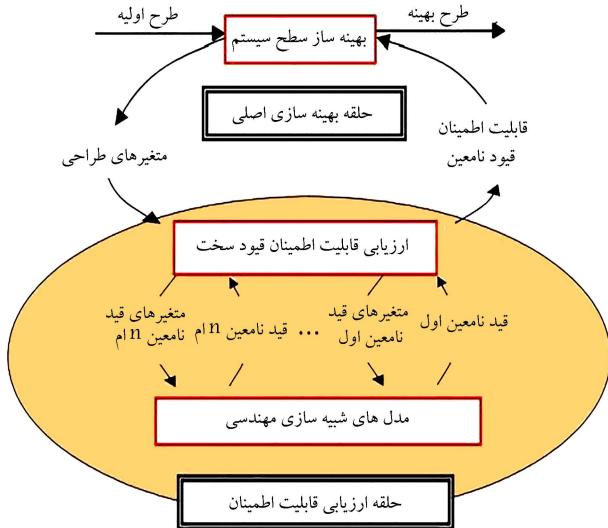
۲. تحلیل قابلیت اطمینان در مختصات بهینه. برای پارامترهای احتمالی $u_p^{(i)}$ متغیرهای احتمالی $u_s^{(i)}$ و $u_i^{(i)}$ و متغیر حالت $y_i^{(i)}$ در فضای گوسی استاندارد برای قید احتمالی نام مطابق رابطه ۵ انجام می‌شود. معادلات حالت با قید تساوی مطابق ساختار MDO مدنظر تنظیم می‌شوند.

$$\max_{(u_s^{(i)}, u_i^{(i)}, u_p^{(i)})} G^i(d_s, d_i, u_s^{(i)}, u_i^{(i)}, u_p^{(i)}, y_i^{(i)})$$

S.T :

$$\begin{aligned} \|u_s^{(i)}, u_i^{(i)}, u_p^{(i)}\| &= \beta_t \\ y_i^{(i)} &= y_i(d_s, d_i, (\mu_{x_s}^M + u_s^{(i)} \sigma_s), \\ &(\mu_{x_i}^M + u_i^{(i)} \sigma_i), y_{j_i}^{(i)}) \end{aligned} \quad (5)$$

۳. ارزیابی معیارهای همگرایی. بهایی هر کدام از بهینه‌ساز و تحلیل‌های قابلیت اطمینان قید احتمالی، معیار همگرایی وجود دارد. در صورت عدم همگرایی، مقادیر اولیه حلقه جدید برابر با مقادیر بهینه حلقه قبل، پارامترهای احتمالی برابر با حلقه قبل و بردار جابه‌جاوی متغیرهای احتمالی از مقادیر بهینه و خروجی حلقه تحلیل قابلیت اطمینان حلقه قبل به دست می‌آیند.

شکل ۲. حلقه ارزیابی قابلیت اطمینان در مسئله MDO.^[۲۶]

کرش - کان - تاکر^{۱۶} محاسبه می‌گشتند را توسعه دادند. به علت افزایش متغیرهای کمکی و قید مسئله، روش‌های توسعه یافته بر اساس KKT به نسبت کارآمد نبودند و در مسائل بزرگ با تعداد قیود بالا به دلیل افزایش خطای تقریب دقت مناسبی نداشتند.^[۲۵]

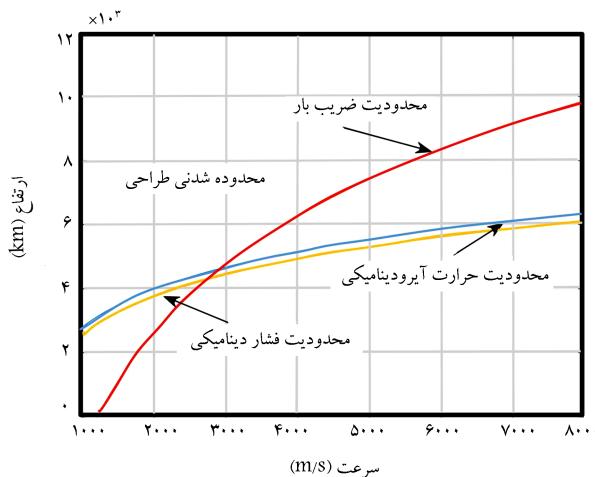
استراتژی دیگر در حل موثر RBMDO، تکیک حلقه‌های مسئله طراحی است. ایده این روش براساس قرارگیری حلقه‌های متواالی MDO معین و تحلیل قابلیت اطمینان چندموضعی^{۱۷} تحت عنوان ارزیابی قابلیت اطمینان چندموضعی سلسنه‌مراتبی^{۱۸} مشابه ساختار SORA برای مسائل تک موضوعی مشابه ساختار شکل ۲ شکل گرفت.

ساختار MRA در کارایی RBMDO نقش بسیار کلیدی ایفا می‌کند. به عبارت دیگر، مقادیر زیادی از محاسبات در مسائل RBMDO مربوط به تحلیل چندموضعی و تحلیل قابلیت اطمینان چندموضعی از طریق ارزیابی‌های مکرر می‌شود. الکساندروف و لوئیس به منظور افزایش کارایی RBMDO، رویکرد تقریبی RIA را با ساختار چندموضعی IDF ادغام کردند.^[۲۷] هرچند در این روش تحلیل قابلیت اطمینان به صورت موازی در مسئله قرار می‌گرفت، اما حفظ روابط میان موضوعی توسعه متغیرهای کمکی در این ساختار نسبت به وجود حلقه تحلیل موضوعی در ساختار MDF، به عملکرد بهتر حلقه تحلیل قابلیت اطمینان کمک کرد. پادمانهان و بتل نیز از ترکیب RIA و ساختار CSSO استفاده کردند.^[۲۸] اما همانطور که اشاره شد، همگرایی RIA مشکلات همگرایی را به همراه داشت. آن و کوون از روش تقریب قابلیت اطمینان درجه اول در ساختار BLISS استفاده کردند و مشخص شد این روش در مواجهه با قید احتمالی غیرخطی عملکرد مناسبی ندارد.^[۲۹] دو و همکارانش نیز از ادغام MDF و IDF با رویکرد اندازه‌گیری عملکرد PMA برای تقریب قابلیت اطمینان استفاده کردند.^[۲۹] در این مطالعه نشان داده شد که افزایش تحلیل قابلیت اطمینان در MDF-PMA و افزایش متغیرهای کمکی در IDF-PMA، موجب ناکارآمدی آنها می‌شود. مسئله قرارگیری تحلیل قابلیت اطمینان در ادغام با DMDO در پژوهش‌های زیادی مورد بررسی قرار گرفته و جداسازی حلقه MRA و قرارگرفتن سلسنه‌مراتبی در کنار DMDO تحت عنوان SMRA برای مسائل بزرگ با قید بالا، از منظور زمان و هزینه محاسباتی عملکرد بسیار بهینه‌تری داشت.^[۲۰-۲۱]

۴. مدل‌سازی موضوعات ماهواره‌بر

۱.۴. موضوع مسیر

در این پژوهش، معادلات سه درجه آزادی حرکت در دستگاه مسیر و یک درجه آزادی الاستیک (مود خشنی اول) در راستای محور Z در دستگاه بدنی مطابق ۶ مد نظر است. نیروها و ممان آبیودینامیکی، کترالی و پیشرانش در دستگاه بدنی مطابق ۷ و سطح خطی زاویه حمله در طول جسم مطابق ۸ خواهد بود. از ترم‌های غیرخطی مختصات تعیین یافته به علت کوچک بودن صرف نظر شده است. معادلات برای مرکز جرم تغییر شکل نیافته توسعه داده شدند.^[۲۳]

شکل ۳. محدوده قابل قبول برای سرعت و ارتفاع بر حسب قیود مسیر.

قیود مسیر به طور متدالو شامل سه دسته محدوده تغییرات متغیرهای کترالی رابطه ۱۳، شرایط نهایی متغیرهای حالت رابطه ۱۴ و سایر قیود مربوط به الزامات مسیر و محدودیت‌های سازه مانند فشار دینامیکی، ضریب بار شار حرارتی آبیودینامیکی مشابه شکل ۳، دمای استاتیک، شتاب عرضی/کترالی، انحراف سطح کترالی، پسا و ... می‌شوند.

$$u_{i_{\min}} \leq u_i(t) \leq u_{i_{\max}} \quad i = 1, 2 \quad (13)$$

$$|\dot{u}_i(t)| \leq \dot{u}_{i_{\max}}$$

$$|x_j(t_f) - x_{fj}| \leq \Delta x_j \quad j = 1, 2, \dots, n \quad (14)$$

$$Q_s = 9,95306 \times 10^{-5} \sqrt{\rho} V^{2.07} \quad (15)$$

$$q_\infty = 0.5 \rho V^2$$

$$n_T = \frac{1}{\tau_{mg}} \rho V^2 S \sqrt{C_L^2 + C_D^2}$$

به منظور محاسبه حداقل زاویه حمله مجاز در هر لحظه، چگالی یا ارتفاع مورد نیاز برای فرارگرفتن جسم در شرایط حداقل حرارت آبیودینامیکی مجاز و حداقل فشار دینامیکی مجاز در سرعت مدنظر مطابق رابطه ۱۶ محاسبه می‌شود. محدودیت نهایی را حداقل چگالی مشخص خواهد کرد. این مقدار با حل معادله ۱۷ برای ضریب بار در شرایط بحرانی به دست آمده از مرحله قبل، ضریب بار و ضریب پسا متضایر با حداقل زاویه حمله مجاز در سرعت مشخص استخراج خواهد شد.^[۲۴]

به این ترتیب، قید زاویه حمله بحرانی محاسبه خواهد شد. این مقدار باید همواره از حداقل زاویه حمله مشخص شده توسط الزامات ماموریت $\alpha_{\min_{lim}}$ بیشتر باشد.

$$\rho Q_{\ast_{\max}} = (Q_{s_{\max}} / 9,95306 \times 10^{-5} V^{2.07})^2 \quad (16)$$

$$\rho q_{\infty_{\max}} = q_{\infty_{\max}} / (0.5 \times V^2)$$

$$\frac{q_\infty}{mg} \sqrt{C_L^2(\alpha_{cr}, M) + C_D^2(\alpha_{cr}, M)} - n_{T_{\max}} = 0 \quad (17)$$

$$\alpha_{\min}(V) = \max(\alpha_{cr}, \alpha_{\min_{lim}}) \quad (18)$$

در تقریب یک تابع مانند منحنی زاویه حمله، درون یابی چندجمله‌ای در صفرهای چندجمله‌ای متعامد چیزیف می‌تواند میراث حداقل خط را در فواصل دورن یابی به حداقل رساند. در واقع، درون یابی چندجمله‌ای چیزیف یک تقریب بهینه تابع خواهد بود.^[۲۵] منحنی زاویه حمله کترالی توسط چندجمله‌ای چیزیف مطابق رابطه ۱۹

$$\begin{aligned} \dot{V} &= \frac{1}{m} (F_x^B \cos \alpha_0 + F_z^B \sin \alpha_0 - mg \sin \gamma) \\ \dot{\gamma} &= \frac{1}{V m} (-F_x^B \sin \alpha_0 + F_z^B \cos \alpha_0 - mg \cos \gamma) + \frac{V \cos \gamma}{r} \\ \dot{q} &= \frac{1}{I_y} M_y \\ \dot{\alpha}_0 &= q - \dot{\gamma} \\ \ddot{\xi}_1 &= -2\mu_1 \omega_n \dot{\xi}_1 - 2p \dot{\eta}_1 - (\omega_{n1}^2 - p^2 - q^2) \xi_1 \\ &+ \frac{1}{M_1} \int_L F_z^B(x) \varphi_1(x) dx \end{aligned} \quad (6)$$

$$\begin{aligned} F_x^B &= F_{T_x} + F_{A_x} + F_{C_x} \\ F_z^B &= F_{T_x} \xi_1 \varphi'_1(x_T) + F_{A_x} \xi_1 \varphi'_1(x_D) + F_{C_z} \\ &- qs \left(\int_L c_{l\alpha}(\alpha, M, x) \alpha(x, t) dx + \sum_{k=1}^m c_{l\alpha}(\alpha, M, x_{w_k}) \alpha(x_{w_k}, t) \right) \end{aligned} \quad (7)$$

$$\begin{aligned} M_y &= -x T F_{T_x} \xi_1 \varphi'_1(x_T) + F_{T_x} \xi_1 \varphi_1(x_T) \\ &+ F_{A_x} \xi_1 \varphi_1(x_D) \\ &- qs \left(\int_L c_{l\alpha}(\alpha, M, x) \alpha(x, t) \varphi_1(x) dx \right. \\ &\left. + \sum_{k=1}^m x_{w_k} c_{l\alpha}(\alpha, M, x_{w_k}) \alpha(x_{w_k}, t) \right. \\ &\left. \varphi_1(x_{w_k}) \right) + M_{C_z} \\ \alpha(x, t) &= \alpha_0(t) - \delta_z(x, t) + \frac{1}{u} \dot{\delta}_z(x, t) - \frac{q_x}{u} \\ &= \alpha_0(t) - \varphi'_1(x) \xi_1(t) + \frac{1}{u} \varphi_1(x) \dot{\xi}_1(t) - \frac{q_x}{u} \end{aligned} \quad (8)$$

۱.۴. طراحی مسیر بهینه

هدف اصلی مسئله بهینه‌سازی مسیر بازگشت، طراحی مسیری است که قادر به حداقل یا حداقل کردن شاخص عملکرد تحت قیود غیرخطی و محدودیت‌های مختلف باشد. در کنترل بهینه چنین مسئله‌ای به فرم استاندارد مسئله بلزا^[۱۹] فرمول شدی می‌گردد. مسئله بلزا به دنبال یافتن مقادیر متغیرهای حالت $x \in \mathbb{R}^n$ و $u \in \mathbb{R}^m$ کترالی در طول مسیر بگونه‌ای است که تابع هدف بلزا مطابق رابطه ۹ حداقل گردد. در این رابطه ϕ شاخص عملکرد نقطه پایانی و g شاخص عملکرد انتگرالی در طول مسیر است. تابع عملکرد تحت قیود مربوط به معادلات دینامیکی جسم ۱۰، قیود مرزی ۱۱ و قیود مسیر ۱۲ قرار دارد.^[۱]

$$J = \phi(x(t_0), t_0, x(t_f), t_f) + \int_{t_0}^{t_f} g(x(t), u(t), t) dt \quad (9)$$

$$\dot{x}(t) = f(x(t), u(t), t) \quad (10)$$

$$\phi(x(t_0), t_0, x(t_f), t_f) = 0 \quad (11)$$

$$C(x(t), u(t), t) \leq 0 \quad (12)$$

با نوشتن معادلات تعادل مطابق رابطه ۲۳، نیروی برشی و ممان خمشی برای هر مقطع از ماهواره برابر دست خواهد آمد.

$$\begin{aligned} \sum f_z &= 0 : -f_{z_{shear}}(x_i) + f_{z_{inertia}}(x_i) + L(x_i) = 0 \\ \sum M_y &= 0 : M_{ybending}(x_i) + M_{y_{inertia}}(x_i) + \\ &L(x_i)x_{cp}(x_i) + f_{z_{inertia}}(x_i)x_{cg}(x_i) = 0. \end{aligned} \quad (23)$$

برای محاسبه تنش محوری کل، علاوه بر تنش خمشی، تنش حاصل از نیروی محوری نیز با استفاده از نیروی پسا و شتاب محوری مشابه مسیر قبل محاسبه می‌شود.

$$\sigma_{total} = \sigma_{bending} \pm \sigma_{axial} = \frac{M_{bc}}{I_y} \pm \frac{P}{A} \quad (24)$$

ارزیابی کمانش: کمانش به عنوان یک ناتوانی در سازه به علت تغییر شکل‌های غیرقابل بازگشت در مواجهه با بارهای محوری و عمودی تعریف می‌شود. تنش خمشی و فشاری بحرانی در یک استوانه جدار نازک از روابط ۲۵ و ۲۶ محاسبه می‌شوند.^[۲۵]

$$\sigma_{cr_p} = 0,65E \frac{t}{r} \left(1 - 0,731 \left(1 - e^{\frac{1}{12}\sqrt{\frac{r}{t}}} \right) \right) [Mpa] \quad (25)$$

$$\sigma_{cr_b} = 0,65E \frac{t}{r} \left(1 - 0,901 \left(1 - e^{\frac{1}{12}\sqrt{\frac{r}{t}}} \right) \right) [Mpa] \quad (26)$$

به منظور حفظ سلامت سازه و عدم بروز کمانش بدون نیاز به تقویت‌کننده ضربی کمانش کل باید بزرگتر از واحد باشد.

$$C_{buckle} = \frac{1}{\frac{\sigma_{axial}}{\sigma_{cr_p}} + \frac{\sigma_{bending}}{\sigma_{cr_b}}} \quad (27)$$

ارزیابی حاشیه پایداری استاتیکی: ^{۲۰} با توجه به تغییرات مستقیم جرم در تعیین ضخامت پوسته، اطمینان از حفظ حاشیه پایداری استاتیکی در طی طراحی امری ضروری تلقی می‌شود.

سیستم عایق حرارت: ^{۲۱} محدودیت‌های سازه‌ای مسیر و نزدیک کردن هرچه بیشتر مسیر به پرواز پایدار و افزایش برد موجب افزایش زمان پرواز و در نتیجه افزایش بار حرارتی جذب شده توسط سیستم عایق می‌گردد. از سوی دیگر، سرعت مافوق صوت جسم بازگشت‌پذیر موجب بروز موج‌های صوتی بی‌دریبی و در نتیجه افزایش ناگهانی دما بهویژه در نوک جسم می‌گردد. به همین علت، طراحی بهینه ابعاد و ضخامت عایق از طریق ارزیابی و مصالحه با الزامات و محدودیت‌های مسیر یکی از موضوعات طراحی اجسام بازگشت‌پذیر است.^[۲۶] مقدار حرارت جذب شده توسط عایق در یک بازه زمانی مشخص از طریق معادله ۲۸ به دست می‌آید. ضریب هدایت عایق $C_{conductivity}$ تابعی از دما است.

$$\begin{aligned} Q_{ConductiveTPS} &= \int_{t_i}^{t_f} \dot{q}_{abs} S dt \\ &= C_{Conductivity} \rho_{TPS} t_{TPSS} (t_f - t_i) \end{aligned} \quad (28)$$

۵. شبیه‌سازی

۱.۵. صحنه‌سننجی

سه چهارچوب اصلی یک سطحی با دوساختار تخمین قابلیت اطمینان چندموضعی موازی و سری مطابق مرجع^[۲۶] به منظور صحنه‌سننجی فرمول بندی مسئله MDO نامعین و بررسی کارآیی از جهت هزینه محاسباتی انتخاب شده‌اند. همانطور که

تقریب زده می‌شود. در این رابطه برابر با $I_k^{N_\alpha}$ این تابع پایه چندجمله‌ای چیزیست مرتبه N_α و $\eta_k^{N_\alpha}$ ضریب متناظر آن خواهد بود. τ متغیر اصلی چندجمله‌ای و در بازه $[0, 1]$ به صورت تابعی از سرعت مطابق رابطه ۲۰ تعریف می‌گردد. بردار ضرایب $X = [\eta_1^{N_\alpha} \quad \eta_2^{N_\alpha} \quad \dots \quad \eta_{N_\alpha}^{N_\alpha}] \in [0, 1]$ بیانگر بردار متغیرهای طراحی هستند. با تعیین این بردار مسخری زاویه کترال مشخص و انتگرال‌گیری عددی معادلات حالت صورت می‌گیرد.^[۱]

$$\eta(\tau) = \sum_{k=1}^{N_\alpha} \eta_k^{N_\alpha} I_k^{N_\alpha}(\tau) \quad (19)$$

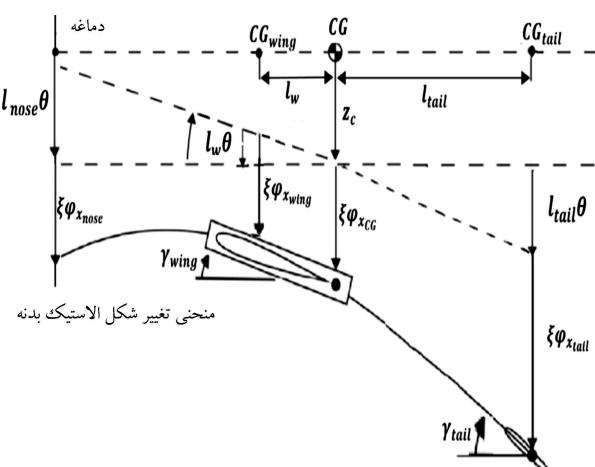
$$\begin{aligned} \alpha(V) &= (1 - \eta(\tau))\alpha_{min}(V) + \eta(\tau)\alpha_{max} \\ \tau &= 2 \frac{V(t) - V_0}{V_f - V_0} - 1 \end{aligned} \quad (20)$$

۲.۴. موضوع سازه

ارزیابی تنش: پس از تعیین بارهای وارد بر ماهواره برو مشخص شدن شرایط بحرانی به عنوان نقطه طراحی، تنش و کمانش پوسته دو معیار اصلی برای تعیین ضخامت خواهد بود. در تحلیل استاتیکی، بدنه ماهواره برو به مقاطع کوچک تقسیم‌بندی شده و توزیع جرم، توزیع ضرایب آبیودینامیکی، مرکز فشار و مرکز جرم متناظر با هر قسمت در طول ماهواره برو، با توجه به شرایط پروازی محاسبه می‌شود. مقدار زاویه حمله در مرکز آبیودینامیکی هر قسمت از بدنه از بسط زاویه حمله به دست خواهد آمد. شتاب زاویه‌ای در طول جسم ثابت و برابر با مقدار متناظر آن در مرکز جرم است. اما برای محاسبه شتاب خطی در طول بدنه نیاز به محاسبه موقعیت هر قسمت نسبت به مرکز جرم می‌باشد. این مقدار مطابق شکل ۴ از رابطه ۲۱ می‌باشد.

$$z_{xi} = z_{CG_{total}} + \theta(x_i - x_{CG}) + \xi\varphi(x_i) \quad (21)$$

$$\begin{aligned} f_{z_{inertia}}(x_i) &= -(|\ddot{z}_{CG}|m(x_i) + \ddot{\theta}(x_i - x_{CG}) + \ddot{\xi}\varphi(x_i)) \\ M_{inertia}(x_i) &= -|\ddot{\theta}|I_y(x_i) \end{aligned} \quad (22)$$

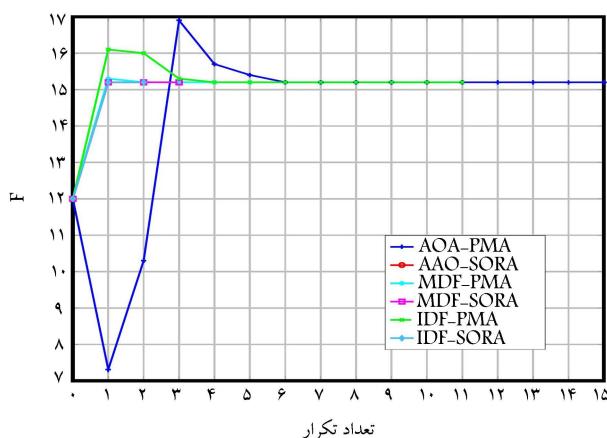

شکل ۴. جایه‌جایی قسمت‌های مختلف ماهواره برعطاف پذیر.

$$\begin{aligned}
 & \min_d \quad \int_{t_0}^{t_f} Q_s(t) dt + \lambda_1(G_1 + G_2 + G_3 + G_4 + G_5 + G_6 + G_7) + \lambda_2(C_1 + C_2 + C_3 + C_4 + C_5) \\
 & m_{dry} + \lambda_1(G_8 + G_9 + G_{10} + G_{11}) + \lambda_2(C_8 + C_9 + C_{10} + C_{11} + C_{12} + C_{13} + C_{14}) \\
 & \text{S.T :} \\
 & G_1 : 9/95^{\circ}6 \times 10^{-5} \sqrt{\rho V(\mu_{V^{(1)}})^{\gamma}} \leq Q_{max} \\
 & G_2 : \frac{1}{\tau} \rho V(\mu_{V^{(2)}})^{\gamma} \leq q_{max} \\
 & G_3 : \frac{1}{\tau mg} \rho s V(\mu_{V^{(3)}})^{\gamma} \sqrt{(\mu_{c_{z_rigid}} - S_{c_{z_rigid}})^{\gamma} + C^{\gamma} D(Mach(\mu_{V^{(3)}}), \alpha(\mu_{V^{(3)}}))} \leq n_{max} \\
 & G_4 : |V(t_f, \mu_{V^{(4)}}) - V_f| \leq \delta_{V_f} \\
 & G_5 : |\gamma(t_f, \mu_{V^{(5)}}) - \gamma_f| \leq \delta_{\gamma_f} \\
 & G_6 : |z(t_f, \mu_{V^{(6)}}) - z_f| \leq \delta_{z_f} \\
 & G_7 : |\alpha(t_f, \mu_{V^{(7)}}) - \alpha_f| \leq \delta_{\alpha_f} \\
 & G_8 : \sigma_{axial_total}(\mu_{c_{z_flex}} - S_{c_{z_flex}}, \ddot{\omega}_n(\mu_{E^{(1)}}), \mu_{c_s}, \mu_{c_{z_flex}} - S_{c_{z_flex}}) \leq \frac{S_y}{n_{SF}} \\
 & G_9 : C_{buckle}(\mu_{E^{(9)}}) \geq C_{buckle_min} \\
 & G_{10} : \frac{x_{CP}(\mu_{V^{(10)}}) - x_{CG}}{L} \geq SSM \\
 & G_{11} : Q_{conductive_TPS}(\mu_{c_{TPS}} - S_{c_{TPS}}) \leq Q_{allowable} \\
 & C_k : c_k - d_{[1-12]} = d_i^L \leq d_i \leq d_i^U, k = [1 \ 2 \ \dots \ 12], i = [1 \ 2 \ \dots \ 12]
 \end{aligned} \tag{29}$$

جدول ۱. مقایسه ساختارهای یک سطحی MDO برای تحلیل قابلیت اطمینان سری و موازی.

RBMDO	ساختار	AAO-PMA	AAO-SORA	IDF-PMA	IDF-SORA	MDF-PMA	MDF-SORA
تعداد قیود تساوی سطح سیستم		۸	۸	۴	۴	۰	۰
تعداد متغیر طراحی		۱۱	۱۱	۷	۷	۳	۳
تابع عملکرد	f_{opt}	۱۵,۱۸۴۳	۱۵,۱۸۴۳	۱۵,۱۸۴۳	۱۵,۱۸۴۳	۱۵,۱۸۴۳	۱۵,۱۸۴۳
	x_1	۲,۲۴۸۸	۲,۲۴۶۶	۲,۲۴۸۷	۲,۲۴۹۳	۲,۲۴۹۸	۲,۲۴۹۸
پارامترهای طراحی	x_1	۲,۲۵۰۸	۲,۲۵۳۰	۲,۲۵۰۸	۲,۲۵۰۲	۲,۲۴۹۸	۲,۲۴۹۸
	x_s	۲,۲۵۰۸	۲,۲۴۹۸	۲,۲۴۹۸	۲,۲۴۹۸	۲,۲۴۹۸	۲,۲۴۹۸
تعداد فراخوانی تابع عملکرد	f^+	۱۹۲	۲۸۸	۱۰۵	۲۰۱	۲۴	۷۰
تعداد کل فراخوانی قیود بروای	g_1^+	۹۶۵	۸	۵۳۰	۸	۱۲۵	۸
جستجو	g_2^+	۹۶۵	۸	۵۳۰	۸	۱۲۵	۸
زمان اجرا (ثانیه)		۴۳,۸۱۵۶	۳,۰۲۰	۰,۷۵۶۷	۰,۷۲۰۰	۱۹,۱۸۷۶	۱۱,۱۸۵۰

شکل ۵. نمودار همگرایی ساختارهای یک سطحی MDO نامعین.

در جدول ۱ و نمودار همگرایی شکل ۵ مشخص است، چهارچوب یک مرحله‌ای IDF با ساختار سلسله مراتبی تخمین قابلیت اطمینان چندموضعی در مقایسه با دو ساختار کلاسیک یک سطحی دیگر یعنی AAO و MDF به دلیل تعداد متغیر طراحی کمتر نسبت به AAO و عملکرد بهینه‌تر در مسائل با وابستگی پایین میان موضوعات نسبت به MDF با حلقه درونی تحلیل موضوعی، چهارچوب مناسب‌تری برای مسئله طراحی مدنظر بوده و ساختار سلسله مراتبی با توجه به تعداد فراخوانی بسیار پایین‌تر برای تخمین قابلیت اطمینان برای مسئله طراحی با تعداد قیود غیرخطی عملکرد بهینه‌تری خواهد داشت.

۲.۵. فرمول‌بندی مسئله طراحی
پس از مدل‌سازی موضوعات، جریان اطلاعات و داده‌ها میان موضوعات از طریق

جدول ۲. متغیرهای طراحی مرکزی.

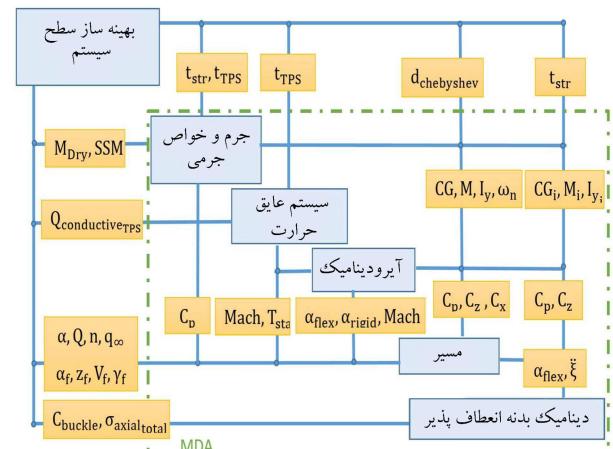
متغیرهای طراحی اصلی	علامت	واحد	بازه تغییرات
ضخامت پوسته	t_{str}	m	[۰/۰۰۰۵ ۰/۱۵]
ضخامت عایق	t_{TPS}	m	[۰/۰۵ ۰/۱۲]
ضرایب چند جمله‌ای چبیشف	$d_{chebyshev}$	$i = ۱, ۲, ۳, ۴, ۵$	[۰ ۱]

جدول ۳. متغیرهای طراحی فرعی.

متغیرهای طراحی فرعی	علامت	واحد	بازه تغییرات
جرم تخمینی	m'	kg	[$\times ۹۱۰^۴ \times ۱, ۵۱۰^۰$]
جرم تعیین یافته تخمینی	M'_i	kg	[$\times ۵۱۰^۴ ۱۰^۵$]
مان دوم سطح تخمینی حول محور y	I'_y	$Kg.m^۸۲$	[$۱۰^۶ \times ۷۱۰^۶$]
فرکانس طبیعی تخمینی مود اول خمی	ω'_n	Hz	[$۱۶/۸ ۱۶/۹$]
مرکز جرم تخمینی	x'_{CG}	m	[۱۸ ۲۷]
ماخ تخمینی در بار آیرودینامیکی ماکریم	$Mach'_{n_{max}}$	-	[۸ ۱۱]
فشار دینامیکی تخمینی در بار آیرودینامیکی ماکریم	$q'_{\infty n_{max}}$	Pa	[۴۵۰ ۳۰۰۰]
شتاب مختصات تعیین یافته تخمینی در بار آیرودینامیکی ماکریم	$\xi'_{n_{max}}$	$m/s^۸۲$	[−۵ ۵]
زاویه حمله بال دلتا در بار آیرودینامیکی ماکریم	$\alpha'_{Delta-Wing_{n_{max}}}$	degree	[۰ ۲۷]
زاویه حمله فین در بار آیرودینامیکی ماکریم	$\alpha'_{Vertical-Fin_{n_{max}}}$	degree	[۰ ۲۷]
بردار زاویه حمله بدنه در بار آیرودینامیکی ماکریم	$\alpha'_{Flexible-Body_{n_{max}}}$	degree	[۰ ۲۷]
مرکز فشار مینیمم تخمینی	$x'_{CP_{max}}$	m	[۳۲ ۳۵]
دمای استاتیکی تخمینی در نقطه ماکریم حرارت جذب شده توسط عایق	$\theta'_{static_{TPS_{max}}}$	$^{\circ}C$	[۱۰۰۰ ۴۶۰۰]
ثانیه تخمینی در نقطه ماکریم حرارت جذب شده توسط عایق	$t'_{TPS_{max}}$	s	[۹۰ ۳۰۰]

و قیود تساوی بهمنظور همگرایی بین موضوعات به مسئله اعمال شده‌اند. متغیرها و پارامترهای طراحی شامل متغیرها و پارامترهای طراحی مطابق جدول ۲ و متغیرها و پارامترهای تخمینی مطابق جدول ۳ خواهند بود. متغیرها و پارامترهای تخمینی در واقع تخمین مقدار متناظر خروجی موضوعات دیگر و ورودی موضوع مدنظر هستند. در فاز بازگشت به اتسفسر، متغیرهایی مانند زاویه حمله و ارتفاع و پارامترهایی مانند سرعت اولیه و ارتفاع اولیه ورود به جو، از منابع اصلی عدم قطعیت‌های ذاتی هستند و تأثیر بسیار زیادی در مقاوم بودن و قابلیت اطمینان پاسخ مسئله خواهند داشت. در اینجا، متغیر ضریب برآ و پارامتر سرعت اولیه به عنوان منابع عدم قطعیت در موضوع مسیر انتخاب شدند. در موضوع سازه نیز خواص مربوط به مواد از مهم‌ترین منابع عدم قطعیت شناختی و موضوعات مربوط به فرایند ساخت اغلب از نوع شناسی هستند. در این پژوهش، پارامترهای ضریب میرایی سازه و مدول یانگ و همچنین متغیر ضریب هدایت عایق (تابع دما) به عنوان پارامترهای عدم قطعیت دار شناختی سازه با توزیع نرمال انتخاب شده‌اند.

در مسئله طراحی مدنظر، متغیرهای عدم قطعیت دار بردارهایی به طول گام‌های زمانی شبیه‌سازی هستند. به همین جهت، متغیر موضوعی مانند ضریب برآ (خروچی آیرودینامیک و ورودی مسیر و سازه) به صورت یک ماتریس با تعداد ردهای کل گام‌های زمانی و تعداد ستون به اندازه تعداد قسمت‌بندی‌های بدنه انعطاف‌پذیر خواهد بود. در این حالت، ارزیابی قابلیت اطمینان برای متغیر عدم قطعیت دار در تعداد مشخصی نقطه در طول مسیر انجام شده و پس از ایجاد بردار جایه‌جایی، ضریب برآ و ضریب هدایت عایق در طول بهینه‌سازی در زمان‌های مختلف از طریق میان‌یابی به دست می‌آید. حلقة تحلیل قابلیت اطمینان برای ۱۱ قید عدم قطعیت دار شامل ۱۱ مسئله

شکل ۶. ماتریس طراحی ماهواره بر انعطاف پذیر.

ماتریس طراحی مشابه شکل ۶ به دست می‌آید. در ساختار طراحی یک سطحی IDF، متغیرهای کمکی در جهت تخمین داده‌های جریانی میان موضوعات عمل می‌کنند و به شکل قیود تساوی در بهینه‌سازی با مقدار متناظر خود برابر خواهند شد. در نهایت، فرمول‌بندی مسئله IDF مبتنی بر قابلیت اطمینان با ساختار سلسه مراتبی شامل حلقه DMDO مطابق رابطه ۲۹ و حلقه مربوط به مسائل قابلیت اطمینان قیود شخت شامل روابط ۳۹ تا ۳۰ خواهد بود. در رابطه ۲۹، ۲۱، ۲۰ به ترتیب ضرایب جریمه قیود برای دو موضوع مسیر و سازه هستند. قیود نامساوی قیود مسئله طراحی

جدول ۴. نتایج مسئله بهینه‌سازی طراحی چند موضوعی ماهواره‌بر.

تابع عملکرد	سازه	مسیر	بازه متغیر/پارامتر	واحد	مقدار بهینه	RBMDO-NSGA-II	DMDO-NSGA-II	DMDO-PS
			-	Kg	$\times 1.55 \cdot 110^5$	۱۰۹۰۱۵,۱۱۱	۱۳۳۰۵۶,۷۱۹۶	$\times 1.55 \cdot 110^5$
			KW/m ²		$\times 2.2891 \cdot 0$	۵۰۵۷۰۲,۹۰۴۶	۲۲۷۱۴۴,۸۴۲۴	$\times 2.2891 \cdot 0$
ضرایب چندجمله‌ای	بازه		[۰ ۱]			۰,۷۳۶۰۳	۰,۷۷۱۱	۰,۸۸۴۴
متغیر/پارامتر طراحی اصلی	بازه	چبیشف	[۰ ۱]			۰,۱۹۰۹۲	۰,۱۳۶۰۴	۰,۰۰۰۱
			[۰ ۱]			۰,۷۸۱۲۶	۰,۷۴۷۳۶	۰,۹۹۹۹
			[۰ ۱]			۰,۲۴۲۲۶	۰,۲۰۲۷۶	۰,۰۳۷۴
			[۰ ۱]			۰,۳۷۴۴۶	۰,۳۶۷۳۱	۰,۹۶۴۹۴
تعداد تکرار حلقه اصلی	بازه		[۰,۰۰۵ ۰,۱۵]	m		۰,۰۰۷۹۳۹۳	۰,۰۱۱۳۶	۰,۰۱۲۰
تعداد فراخوانی تابع هدف	بازه		[۰,۰۵ ۰,۱۲]	m		۰,۰۶۷۵۱۵	۰,۰۹۰۰۸۹	۰,۱۱۷۹
			-			۴	۹	۶
			-			۱۳۸۰	۲۱۰	۱۲۱۰

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\lambda)} = \beta \quad (39)$$

$$\min_{(u_{c_s}, u_E^{(\lambda)})} \frac{S_y}{n_{SF}} - \sigma_{axial_{total}} \left(\xi \begin{pmatrix} \mu_{C_z flex} + u_{C_z flex} \sigma_{C_z flex}, \\ \mu_{c_s} + u_{c_s} \sigma_{c_s}, \mu_{C_z flex} + \\ u_{C_z flex} \sigma_{C_z flex}, \\ \omega_n (\mu_E + u_E^{(\lambda)} \sigma_E) \end{pmatrix} \right)$$

$$\text{S.T. } \sqrt{u_{C_z flex}^T + u_{c_s}^T + u_E^{(\lambda)T}} = \beta \quad (40)$$

۶. نتایج

بهینه‌سازی مسئله طراحی توسط الگوریتم زنگنه با مرتب‌سازی غیرمغلوب ۲۲ انجام شده است. نتایج با مسئله معین و الگوریتم گرادیان پایه Patternsearch مقایسه شده است. با مقایسه مسئله معین با دو الگوریتم گرادیان - پایه و زنگنه کاهش محسوس هزینه محاسباتی در تعداد فراخوانی تابع هدف در الگوریتم زنگنه تا ۷۵ درصد مطابق جدول ۴ مشهود است. همچنین، با توجه به ارزیابی نتایج با مسئله معین در شکل‌های ۷ و ۸ و هدف پژوهش می‌توان عنوان کرد که طرح نامعین ارائه شده در حضور عدم قطعیت‌های تعریف شده قابلیت اطمینان مطلوب و انجام ماموریت بدون شکست را دارد. به بیان دیگر طرح ارائه شده نسبت به عدم قطعیت‌های تعریف شده مقاوم شده است. همچنین، عدم توانایی الگوریتم گرادیان پایه در موضوع سازه در شکل ۸ در رسیدن به پاسخ بهینه سراسری مشهود است. به همین دلیل، در بهینه‌سازی سیستم‌های پیچیده با چندین اکسترمم محلی الگوریتم‌های فراابتکاری با جستجوی سراسری انتخاب مناسب‌تری هستند. همچنین با توجه به شکل ۸ در طراحی نامعین برای رسیدن به قابلیت اطمینان مدنظر در شرایط ساخت (موضوع سازه) نیاز به صرف هزینه بیشتری تقریباً وجود نداشته است. در واقع، طرح ارائه شده توانسته در توزیع احتمالی تعریف شده برای پارامترها و متغیرهای عدم قطعیت‌دار سازه، مختصات قابلیت اطمینان مد نظر را بدون صرف هزینه بیشتری به دست آورد. یکی از مهم‌ترین عدم قطعیت‌های مسئله طراحی مسیر، سرعت اولیه است. بازای هر قید وابسته به سرعت (شکل ۹)، نمودار سرعت با سرعت اولیه

بهینه‌سازی با ساختار IDF خواهد بود:

$$\min_{(u_{V_i}^{(\lambda)})} -Q \left(\mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\lambda)} \sigma_{V_i} \right) + Q_{\max} \quad (40)$$

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\lambda)} = \beta$$

$$\min_{(u_{V_i}^{(\tau)})} -q_{\infty} \left(\mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\tau)} \sigma_{V_i} \right) + q_{\infty \max} \quad (41)$$

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\tau)} = \beta$$

$$\min_{(u_{V_i}^{(\delta)})} -|V(t_f, \mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\delta)} \sigma_{V_i}) - V_f| + \delta_{V_f} \quad (42)$$

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\delta)} = \beta$$

$$\min_{(u_{V_i}^{(\delta)})} -|\gamma(t_f, \mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\delta)} \sigma_{V_i}) - \gamma_f| + \delta_{\gamma_f} \quad (43)$$

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\delta)} = \beta$$

$$\min_{(u_{V_i}^{(\delta)})} -|z(t_f, \mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\delta)} \sigma_{V_i}) - z_f| + \delta_{z_f} \quad (44)$$

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\delta)} = \beta$$

$$\min_{(u_{V_i}^{(\delta)})} -|\alpha(t_f, \mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\delta)} \sigma_{V_i}) - \alpha_f| + \delta_{\alpha_f} \quad (45)$$

$$\text{S.T. } u_{V_i}^{(\delta)} = \beta$$

$$\min_{(u_{C_{TPS}})} Q_{allowable} - Q_{TPS} (\mu_{C_{TPS}} + u_{C_{TPS}} \sigma_{C_{TPS}}) \quad (46)$$

$$\text{S.T. } u_{C_{TPS}} = \beta$$

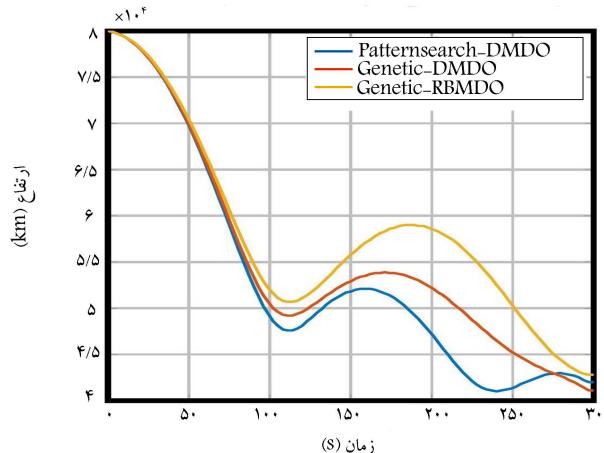
$$\min_{(u_{V_i}^{(\tau)}, u_{C_z rigid})} n_{load} - n_{load} \left(\begin{array}{l} \mu_{C_z rigid} + u_{C_z rigid} \sigma_{C_z rigid} \\ , \mu_{V_i} + u_{V_i}^{(\tau)} \sigma_{V_i} \end{array} \right)$$

$$\text{S.T. } \sqrt{u_{C_z rigid}^T + u_{V_i}^{(\tau)T}} = \beta \quad (47)$$

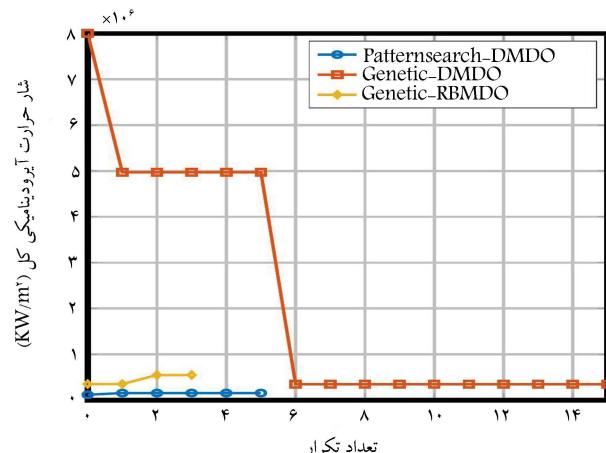
$$\min_{(u_E^{(\tau)})} -C_{buckle} + R_{buckle} \left(\begin{array}{l} \mu_E + u_E^{(\tau)} \sigma_E, \sigma_{bending} \\ , \sigma_{axial}, t_{TPS_{opt}} \end{array} \right) \quad (48)$$

$$\text{S.T. } u_E^{(\tau)} = \beta$$

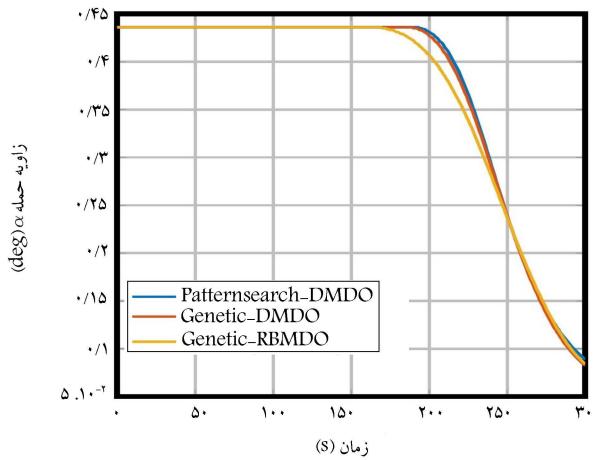
$$\min_{(u_{V_i}^{(\tau)})} \frac{x_{CP} (\mu_{V_i}^{(\lambda)} - x_{CG})}{L} - SSM$$

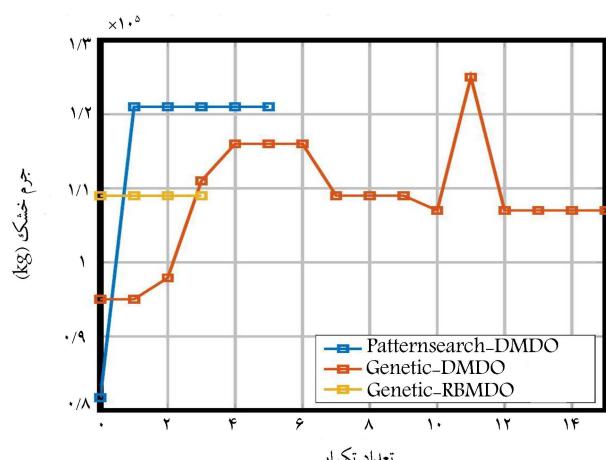
شکل ۱۰. نمودار مسیر بازگشت ماهواره‌بر.

شکل ۷. نمودار همگرایی نزخ حرارت آبودینامیکی کل.

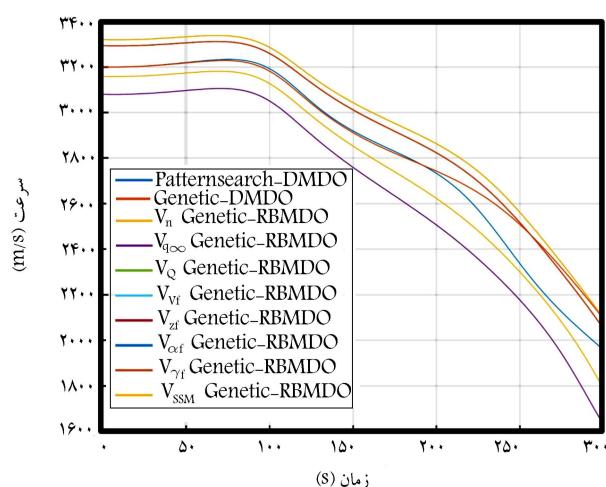
شکل ۱۱. نمودار زاویه حمله در مرکز جرم ماهواره‌بر.

شکل ۸. نمودار همگرایی جرم خشک.

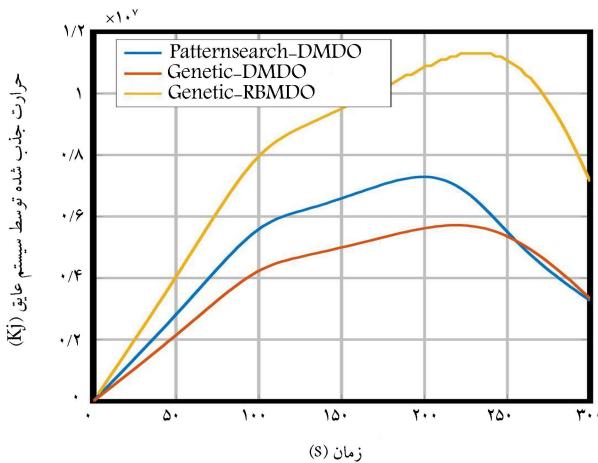
افزایش جرم کل پرتاب می‌گردد. همانطور که در نمودار ارتفاع شکل ۱۰ مشخص شده است، با کاهش ارتفاع برای ارضای قیود فشار دینامیکی، ضریب بار و حرارت آبودینامیکی با وجود عدم قطعیت در سرعت، پیک ارتفاع مشاهده شده است. در نمودار زاویه حمله شکل ۱۱ نیز تطابق بالای مسئله معین و نامعین عدم وجود عدم قطعیت را در پارامترهای مربوط به تابع منحنی زاویه حمله مشخص می‌کند.

با توجه به عدم قطعیت در سرعت اولیه، هر قید وابسته به این پارامتر، مقدار متفاوتی از سرعت اولیه را برای دستیابی به قابلیت اطمینان ۳ تجربه می‌کند. حرارت آبودینامیکی (نمودار شکل ۱۲) و فشار دینامیکی (نمودار شکل ۱۳) تنها تابعی از ارتفاع و سرعت هستند. در مسئله نامعین ارتفاع برای همه قیود یکسان است و به همین دلیل، نمودار سرعت فشار دینامیکی و حرارت آبودینامیکی بر هم منطبق هستند. اما ضریب بار عالو بر ارتفاع و سرعت به ضریب بار (متغیر عدم قطعیت دار) نیز وابسته است. به همین دلیل، پیک ضریب بار در مسئله نامعین در شکل ۱۴ مشاهده می‌شود. همچنین، پیک بالای حرارت جذب شده توسط عایق در شکل ۱۵ در مسئله نامعین حاکی از مصالحه میان میثیم‌سازی جرم در تابع هدف و قرارگیری قید حرارت جذب شده توسط عایق در قابلیت اطمینان مطلوب برای عدم قطعیت در ضریب هدایت عایق است. با توجه به ابعاد ماهواره بر نوسانات ناشی از انعطاف‌پذیری با وجود مدل‌سازی عدم قطعیت در پارامترهای مرتبط، قابل مقاوم‌سازی بوده و مشکلات مربوط به ناپایداری استاتیکی و یا دینامیکی در سازه

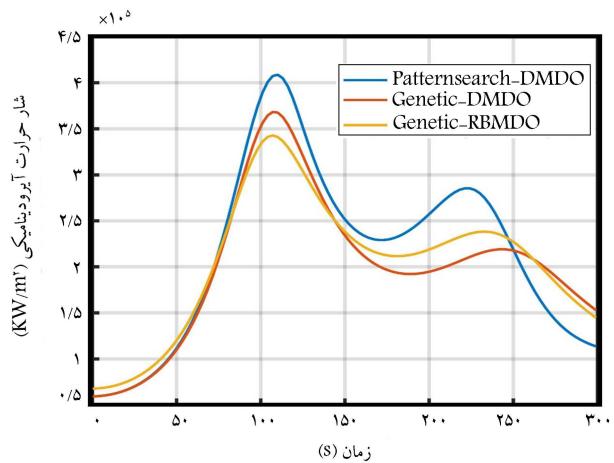

شکل ۹. نمودار سرعت ماهواره‌بر در طول مسیر بازگشت.

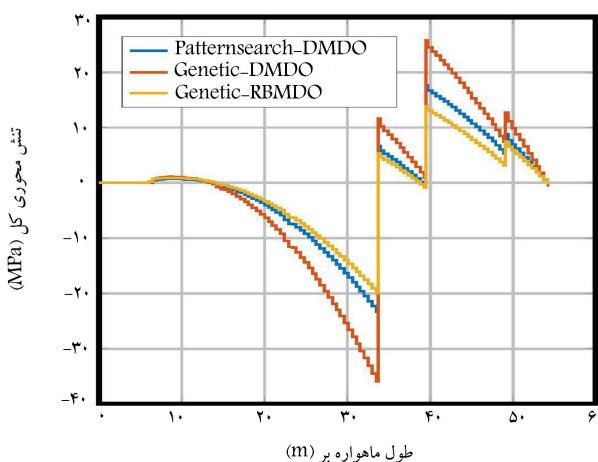
متفاوت به منظور دستیابی به قابلیت اطمینان معین شده برای قید، وجود خواهد داشت. کاهش زیاد سرعت اولیه ورود به جو در بعضی قیود به معنی مصرف سوخت بیشتر برای کاهش سرعت ماهواره‌بر قبل از رسیدن به ارتفاع ۸۰ کیلومتری است. این شرایط منجر به ایجاد هزینه بالا برای سیستم پیشران چه از نظر سوخت و چه از نظر

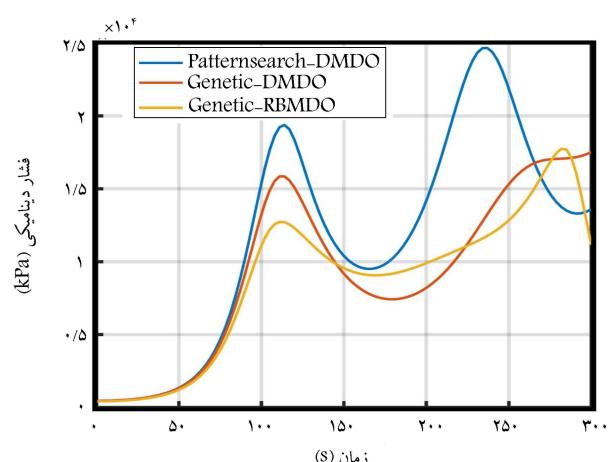
شکل ۱۵. نمودار حرارت جذب شده از طریق هدایت توسط عایق.

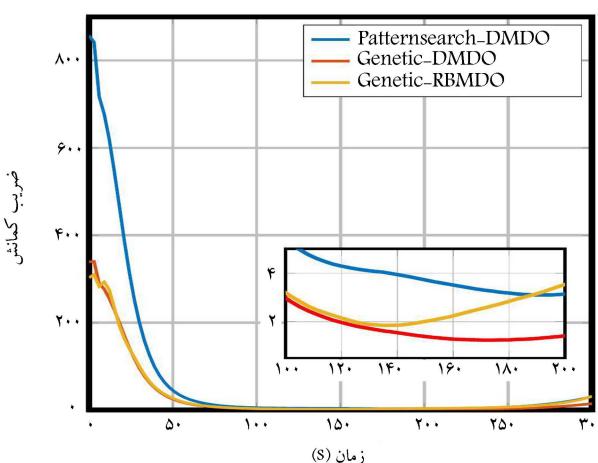
شکل ۱۶. نمودار حرارت آیرودینامیکی در طول مسیر بازگشت ماهواره‌بر.

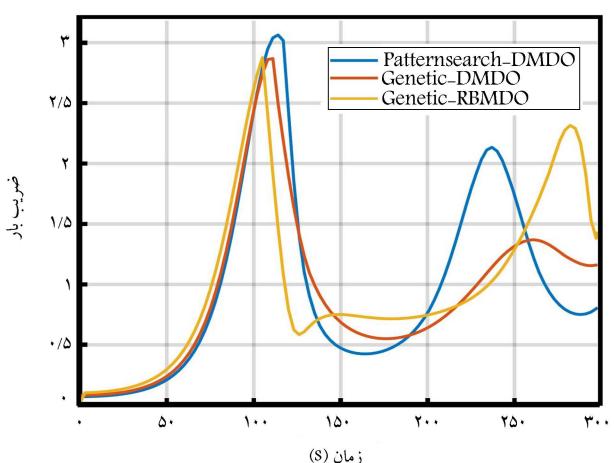
شکل ۱۷. نمودار تنش در حداکثر فشار دینامیکی در طول ماهواره‌بر.

شکل ۱۸. نمودار فشار دینامیکی در طول مسیر بازگشت ماهواره‌بر.

شکل ۱۹. نمودار ضریب بار در طول مسیر بازگشت ماهواره‌بر.

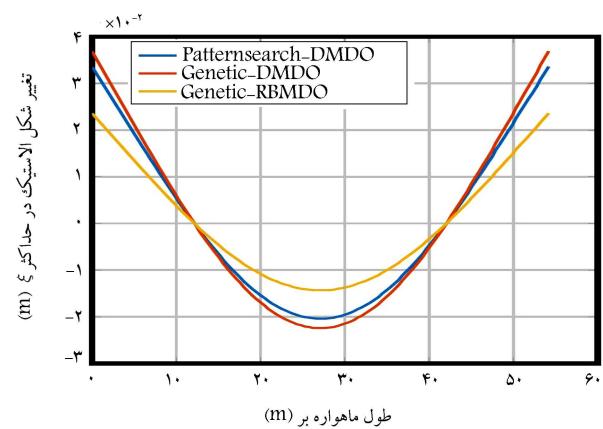
شکل ۲۰. نمودار ضریب بار در طول مسیر بازگشت ماهواره‌بر.

در نمودار تنش و کمانش مشهود است. افزایش عدم قطعیت در پارامتر مدول یانگ در قید کمانش و تنش و یا ضریب میرایی سازه و ضریب برآ انعطاف‌پذیر در قید تنش، مشکلات همگرایی در بازه تعریف شده برای ضخامت پوسته (متغیر طراحی) را به دنبال خواهد داشت.

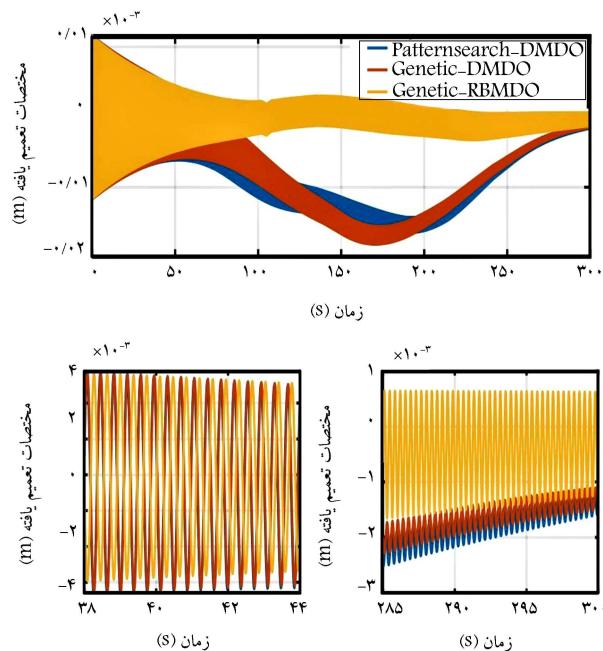
در مورد خواص انعطاف‌پذیری در مسئله طراحی، مدول یانگ از طریق فرکانس

و دینامیک بدن انعطاف‌پذیر وجود نداشته است. موضوع مهم در این نتیجه‌گیری، عدم کوباینگ بالا و شدید میان دو موضوع مسیر و سازه است. در حالت کلی باید به انتشار عدم قطعیت توسط متغیرهای موضوعی در هر دو موضوع سازه و مسیر توجه شود و نتیجه‌گیری کلی در این زمینه می‌تواند قادر دقت کافی باشد. همچنین، در نمودار شکل‌های ۱۶ و ۱۷ عدم نیاز به هزینه ساخت بیشتر در طراحی نامعین

- x_i : متغیر طراحی موضوع نام؛
 y_i : متغیر موضوعی خروجی موضوع زام و ورودی موضوع نام؛
 q : نزخ زاویه پیچ ماهواره‌بر؛
 p : نزخ زاویه رول ماهواره‌بر؛
 α : زاویه حمله صلب؛
 ξ : مختصات تعیین یافته در راستای محور z ؛
 w_n : فرکانس طبیعی مود خمی اول؛
 η : مختصات تعیین یافته در راستای محور y ؛
 m : جرم ماهواره‌بر؛
 M_1 : جرم تعیین یافته ماهواره‌بر؛
 φ : شکل مود خمی اول در راستای محور z ؛
 M : ماح؛
 x_D : مرکز فشار در راستای محور طولی؛
 x_{wk} : محل قرارگیری بالک‌ها در راستای محور طولی؛
 x_T : محل اعمال نیروی تراست در راستای محور طولی؛
 F_T : نیروی تراست؛
 F_A : نیروی آبودینامیکی؛
 F_C : نیروی کترلی؛
 M_C : ممان کنترلی حول محور y ؛
 $c_{I\alpha}$: مشتق استاتیکی ضریب برآ؛
 δ_z : تغییر شکل الاستیک در راستای محور z ؛
 $Q_{S_{max}}$: حداکثر نزخ حرارت آبودینامیکی مجاز؛
 $\rho_{Q_{S_{max}}}$: چگالی متناظر با حداکثر نزخ حرارت آبودینامیکی مجاز؛
 $q_{\infty \max}$: حداکثر فشار دینامیکی مجاز؛
 $\rho_{q\infty \max}$: چگالی متناظر با حداکثر فشار دینامیکی مجاز؛
 $\sigma_{bendimng}$: تنش خمی؛
 σ_{axial} : تنش محوری فشاری/کششی؛
 σ_{total} : تنش محوری کل؛
 M_b : ممان خمی؛
 P : نیروی محوری فشاری/کششی؛
 t : ضخامت پوسته ماهواره‌بر؛
 c : بیشترین فاصله از مرکز قطع ماهواره‌بر؛
 σ_{crp} : کمانش فشاری بحرانی؛
 σ_{crb} : کمانش خمی بحرانی؛
 C_{buckle} : ضریب کمانش کل؛
 t_{TPS} : ضخامت عایق؛
 $C_{conductivity}$: ضریب هدایت عایق؛
 q_c : نزخ گرمای هدایت داخل عایق در هر لحظه؛
 $Q_{conductivetePS}$: شار حرارت کل از نوع هدایت در عایق.

شکل ۱۸. نمودار تغییر شکل الاستیک در مازکریم مختصات تعیین یافته.

شکل ۱۹. نمودار مختصات تعیین یافته.

طبیعی و ضریب میرابی سازه بر متغیر مختصات تعیین یافته و در نتیجه بر تغییر شکل الاستیک ماهواره‌بر انعطاف‌پذیر مطابق شکل ۱۸ اثرگذار هستند. اثر عدم قطعیت مدول یانگ در فرکانس طبیعی نوسانات و اثر عدم قطعیت ضریب میرابی سازه در دامنه نوسانات مسئله نامعین در شکل ۱۹ مشهود است.

فهرست علائم

- β : شاخص قابلیت اطمینان؛
 x_s : متغیر طراحی مشترک؛

پانوشت‌ها

6. Sequential Optimization and Reliability Assessment (SORA)
7. Multi Discipline Feasible (MDF)
8. Individual Discipline Feasible (IDF)
9. All at Once (AAO)
10. Collaborative Optimization (CO)
11. Concurrent Subspace Optimization (CSSO)
12. Bi-level Integrated System Synthesis (BLISS)
13. Monte Carlo Sampling
14. Reliability-Based Multidisciplinary Design Optimization (RB-MDO)
15. Simultaneous Analysis and Design (SAND)
16. Karush-Kuhn-Tucker (KKT)
17. Multidisciplinary Reliability Analysis (MRA)
18. Sequential Multidisciplinary Reliability Analysis (SMRA)
19. Bolza Problem
20. Static Stability Margin (SSM)
21. Thermal Protection System (TPS)
22. Non-Dominated Sorting Genetic Algorithm (NSGA II)

منابع (References)

1. Wei, X., Liu, L., Wang, Y. and Yang, Y., 2018. Reentry trajectory optimization for a hypersonic vehicle based on an improved adaptive fireworks algorithm. *International Journal of Aerospace Engineering*, 2018, <https://doi.org/10.1155/2018/8793908>.
2. Bataleblou, A., 2011. Robust design optimization of a launch vehicle in presence of parametric uncertainties, Diss. K.N. Toosi University of Technology. [In Persian].
3. Doulabi, M., 2014. Reliability-based multidisciplinary design optimization for a liquid proplant launch vehicle using fuzzy sets theory. Diss. K.N. Toosi University of Technology. [In Persian].
4. Ahn, J. and Kwon, J.H., 2004. Sequential approach to reliability analysis of multidisciplinary analysis systems. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 28, pp.397-406. <https://doi.org/10.1007/s00158-004-0459-z>.
5. Tu, J., Choi, K. K. and Park, Y. H., 1999. A new study on reliability-based design optimization. 121(4), pp.557-564. <https://doi.org/10.1115/1.2829499>.
6. Thunnissen, Daniel Pierre., 2005. Propagating and mitigating uncertainty in the design of complex multidisciplinary systems. Diss. California Institute of Technology. doi:10.7907/0FX2-AM50. <https://resolver.caltech.edu/CaltechETD:etd-01072005-162147>.
7. Du, X. and Chen, W., 2004. Sequential optimization and reliability assessment method for efficient probabilistic design. *J. Mech. Des.*, 126(2), pp.225-233. <https://doi.org/10.1115/1.1649968>.
8. Zang, Thomas A., 2002. Needs and opportunities for uncertainty-based multidisciplinary design methods for aerospace vehicles. *National Aeronautics and Space Administration*, Langley Research Center. <https://ntrs.nasa.gov/citations/20020063596>.
9. Yi, S.I., Shin, J.K. and Park, G.J., 2008. Comparison of MDO methods with mathematical examples. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 35, pp.391-402. <https://doi.org/10.1007/s00158-007-0150-2>.
10. Balling, R. J. and Sobiesczanski-Sobieski, J. 1995. An algorithm for solving the system-level problem in multilevel optimization. *Structural Optimization*, 9, pp.168-177. <https://doi.org/10.1007/BF01743966>.
11. Braun, R. D. and Kroo, I. M., 1995. Development and application of the collaborative optimization architecture in a multidisciplinary design environment. *Multidisciplinary design optimization: State of the art*, 80, pp.98-116. NASA Langley Technical Report Server. <https://ntrs.nasa.gov/citations/20040111288>.
12. Wujek, B. A., Renaud, J.E. and Batill, S., 1997. A concurrent engineering approach for multidisciplinary design in a distributed computing environment. *Multidisciplinary Design Optimization: State of the art*, 80, pp.189-208.
13. Balesdent, M., Bérend, N., Dépincé, P. and Chriette, A. 2012. A survey of multidisciplinary design optimization methods in launch vehicle design. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 45, pp.619-642. <https://doi.org/10.1007/s00158-011-0701-4>.
14. Khosravi, Somayeh, 2016. A survey on synthesis of some multidisciplinary design optimization with attitude on reliability. Diss. Shiraz University of Technology. [In Persian].
15. Sobiesczanski-Sobieski, J., Agte, J. and Sandusky, Jr, R., 1998. Bi-level integrated system synthesis (BLISS). In 7th AIAA/USA/NASA/ISSMO Symposium on Multidisciplinary Analysis and Optimization. AIAA-98-4916. <https://doi.org/10.2514/6.1998-4916>.
16. Kim, H.M., Michelena, N.F., Papalambros, P.Y., Jiang, T. 2003. Target cascading in optimal system design. *J. Mech. Des.*, 125(3), pp. 474-480. <https://doi.org/10.1115/1.1582501>.
17. Hashemi Doulabi, S.M., Darabi, H., Roshnian, J., 2012. Comparison between traditional method (Statistical Method) and multidisciplinary optimization method (AAO) in designing of a lightweight liquid propellant LV'. *Space Science and Technology*, 5(1), pp.61-72. [In Persian]. https://jsst.ias.ir/article_14433.html.
18. Koch, P., Wujek, B. and Golovidov, O., 2000. A multi-stage, parallel implementation of probabilistic design optimization in an MDO framework. In 8th Symposium on Multidisciplinary Analysis and Optimization. p. 4805. <https://doi.org/10.2514/6.2000-4805>.
19. Du, X. and Chen, W., 2000. Methodology for managing the effect of uncertainty in simulation-based design. *AIAA Journal*, 38(8), pp. 1471-1478. <https://doi.org/10.2514/2.1125>.
20. Liu, J., Yu, Z., Zhang, D., Liu, H. and Han, X., 2021. Multimodal ellipsoid model for non-probabilistic structural uncertainty quantification and propagation. *International Journal of Mechanics and Materials in Design*, 17(3), pp.633-657. <https://doi.org/10.1007/s10999-021-09551-z>.
21. Oakley, D.R., Sues, R.H. and Rhodes, G.S., 1998. Performance optimization of multidisciplinary mechanical systems subject to uncertainties. *Probabilistic Engineering Mechanics*, 13(1), pp.15-26. [https://doi.org/10.1016/S0266-8920\(97\)00004-0](https://doi.org/10.1016/S0266-8920(97)00004-0).

22. Agarwal, H., Renaud, J.E., Preston, E.L. and Padmanabhan, D., 2004. Uncertainty quantification using evidence theory in multidisciplinary design optimization. *Reliability Engineering & System Safety*, 85(1-3), pp.281-294. <https://doi.org/10.1016/j.ress.2004.03.017>.
23. Li, L., Wan, H., Gao, W., Tong, F. and Li, H., 2019. Reliability based multidisciplinary design optimization of cooling turbine blade considering uncertainty data statistics. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 59(2), pp.659-673. <https://doi.org/10.1007/s00158-018-2081-5>.
24. Yao, W., Chen, X., Ouyang, Q. and Van Tooren, M., 2013. A reliability-based multidisciplinary design optimization procedure based on combined probability and evidence theory. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 48, pp.339-354. <https://doi.org/10.1007/s00158-013-0901-1>.
25. Li, L., Liu, J.H. and Liu, S., 2014. An efficient strategy for multidisciplinary reliability design and optimization based on CSSO and PMA in SORA framework. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 49, pp.239-252. <https://doi.org/10.1007/s00158-013-0966-x>.
26. Du, X., Guo, J. and Beeram, H., 2008. Sequential optimization and reliability assessment for multidisciplinary systems design. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 35, pp.117-130. <https://doi.org/10.1007/s00158-007-0121-7>.
27. Alexandrov, N., and Lewis, R., 2000. Algorithmic perspectives on problem formulations in MDO. In 8th symposium on multidisciplinary analysis and optimization, p.4719. <https://doi.org/10.2514/6.2000-4719>.
28. Padmanabhan, D. and Batill, S., 2002. Reliability based optimization using approximations with applications to multi-disciplinary system design. In 40th AIAA Aerospace Sciences Meeting & Exhibit, p.0449. <https://doi.org/10.2514/6.2002-449>.
29. Du, X. and Chen, W., 2002. Efficient uncertainty analysis methods for multidisciplinary robust design. *AIAA Journal*, 40(3), pp.545-552. <https://doi.org/10.2514/2.1681>.
30. Zhang, M., Yao, Q., Sun, S., Li, L. and Hou, X., 2020. An efficient strategy for reliability-based multidisciplinary design optimization of twin-web disk with non-probabilistic model. *Applied Mathematical Modelling*, 82, pp.546-572. <https://doi.org/10.1016/j.apm.2020.01.066>.
31. Shi, Y., Lu, Z., Zhou, J. and Zio, E., 2020. Time-dependent reliability-based design optimization considering aleatory and epistemic uncertainties. *Structural and Multidisciplinary Optimization*, 62, pp.2297-2321. <https://doi.org/10.1007/s00158-020-02691-4>.
32. Chiralaksanakul, A. and Mahade van, S., 2007. Decoupled approach to multidisciplinary design optimization under uncertainty. *Optimization and Engineering*, 8, pp.21-42. <https://doi.org/10.1007/s11081-007-9014-2>.
33. Fathi Jegarkandi, M., 2009. Aeroservoelastic modeling and analysis of supersonic agile flight vehicle at high angle of attack, Diss. Amirkabir University of Technology [In Persian].
34. Sushnigdha, G. and Joshi, A., 2018. Reentry trajectory design with pigeon inspired optimization using derived angle of attack profile. *Journal of Aerospace Engineering*, 31(6), 04018104. [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)AS.1943-5525.0000929](https://doi.org/10.1061/(ASCE)AS.1943-5525.0000929).
35. Bodramoni, Balakrishna. and Reddy, Rahul., 2005. Calculation of airphase load and airframe design of a typical missile, 10.13140/RG.2.1.3818.3446. <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.1.3818.3446>.
36. Kabganian, M., Hashemi, S.M. and Roshanian, J., 2022. Multidisciplinary design optimization of a Re-Entry spacecraft via radau pseudospectral method. *Applied Mechanics*, 3(4), pp.1176-1189. <https://doi.org/10.3390/applmech3040067>.